

- באחה עברה בא אצלי זילבר מחזר עכשיו כצרכה. לדעתו מזר המרתלה
איתן, כילה הוא האיד החזק בממשלה, ולא פיננו, ובעצם השלישיה - מולה,
בורגס מונורי ולקוסט, הם עמורי החוץ של הכלטון. אמרתי לו בקוים כלליים
חכניחי לסידור הקנינים במזה"ח, והוא מסכים לה, וסבור שישלחו תחאכץ
להשפיע על בריטניה לקבל חכניחי, כי גלי אנגליה התכניה לא תיחכן. הקוים
הכלליים הם: סילוקו של נאצר, חלוקת ירדן - מזרחה לעיראק, על טנת שחעשה
שלוס עם ישראל והיישב כארצה המליטים בעזרת כסף אמריקני. גבולוה לבנון
יקוצצו, והיהפך לכדינה נוצרית. לא ברור לי מה ייעשה עם סוריה. זילבר
סבור ששיקולי הוא האיש, כי אמריקא מאמינה בו.

22.10.56, יום ב', באווירון

אמש בשעה שמונה המראנו מחזור באווירון צרמחי

יומן בן-גוריון

22.10.1956

תאריך

158
חסי' עמוד מס'

- 159 -

- בבואי לחצור נודע לי מפי משה שדבר במשך היום עם מנב'ן ושאל כי
ההצעה השניה קיימת - ההצעה האנגלית. לשם מה איפה הנסיעה? חוששני שזה
רק עלול להרע יחסינו עם צרפת.

במשך הלילה ניסח שאל חכניה שונה קצת - שאנו נפתח בלילה נגד המצרים,
ושלוש שעות אחריכך יתחילו הם (צרפתים ואנגלים) לפוצץ שדות החעופה. יש להם
בקפריסין 500 מטוסיים, מהם 120 מפציצים. יפילו את נאצר ויסדרו ממשלה חדשה.

23. 10.56

חוששני כי יש כאן הרבה *wishful thinking*. מניין שנאצר ימול -
בס אם יכבשו קהירו ויביסו צבאו? יארגן גרילה. מניין שאנגליה תסכים לכך?
מניין - וזוהי השאלה הגדולה ביותר - שעמנו יסכים לכך? מה תאמר אמריקה?
ורוסיה?

משה מוסר בשם שאל כי אלי נסע להיפגש עם רדמורד, וכאילו הוא מסכים,
ויש לו גישה לאיזנויר לא מחות מאשר לדלם. אבל איזנוהויר מדבר בכל יום
אחרת - ומדגיש דווקא בקודת השלום.

תכנימי הכוללת - אף היא מפורקת, כי היא מתייבת קודם כל רבון טוב
ונאמנות מצד אנגליה, ולא תוכל ליעשות במהרה. יש לרכוש את ארה"ב לרעיון -
אבל להלכה היא מותרת שאלת המה"ת ומספקת צרכי אנגליה, צרפת וישראל - וגם
של עראק ולבנון. הפלם נאצר (אם זה יתכן...) חלוקת ירדן המזרח לעיראק
בשני חנאים (1) שלום עם ישראל, (2) ישוב הפליטים בארצו. קיצוף שטחי למנון
על מנת שתקום מדינה נוצרית, צרוף חלק אסאסאס סורית (של שיטכליץ) וחלק -
עד חליטני - לנו. זה נותן לצרפתים שתי מדינות בעלות ברית במה"מ (ואולי
שלוש - סוריה), מבצר מעמד אנגליה בשטח הנפס, מוסר צרפת מצדה נאצר ומאפשר
סידור של שלום באלג'יר ובצמון אפריקה. אבל זה ידרוש לזסן. אמרתי על תכנימי

זו לאבן, והוא מציע שאייזנהויז יזמין אוהי לושינגטון (יתכן שיגיד בבחירות כי ילך למה"ח, כאשר אמר לפני 4 שנים שילך לקוריאה) ויזמין גם איזה מלך ערבי. אנדרטון הוא יריד ומוכן לעזור לנו בענין זה.

- היינו צריכים להגיע למסרתנו הבוקר בשמונה, אבל על פריס הלוי לרפל, ופהינו כמה שעות במרסיל.

- משה הביא אתו שני ספרים - של ב.צ. ושל ברטלבסקי הדנים על סיראן. שניהם משובשים, כי לא לקחו מחמקור (מרוקמיוס), אלא מיד שניה.

- לפני הנסיעה החיצהי על הענינים עם גולדה, ספיר, אשכנזי, זיאמה ונפתחלי. בריהודה שאלני מדוע אין ישיבות משותפות בענין זה? ... כמוצ"ש גם נחקיימה מביטת השגרירים במשרד רח"מ, ולמחרת הרצו הארבעה בממשלה.

בחזילת - "אי שם" בצרפת.

- הסתובבנו יותר משחי שעות על פריס מבלי יכולת לנחות, כי השמים היו מעוננים. כבר רצו לחזור לשדה התעופה בארג'נט, ומשם לנוסע ברכבת - מרחק 9 שעות, אך לבסוף ירדנו בשדה התעופה הצבאי, ובשלוש הביאו אוהי לחזילת צרפתית בסביבת ורסיל חשייכת למשפחת צעיר שחורג את ודלן במלחמה העולם השניה, ותגישו לנו פה ארוחת אטמאטא צהרים צרפתית, שלא יכלתי ליהנות ממנה כי אכלתי במטוס סנדוויצים. בשעת הארוחת השלושה! גי מולה, מינו ובורג'ס מונוריי. הם חיכו לנו עד שגרמנו לאכול, ותחלה ישיבה שנמשכה כשלוש או כארבע שעות. הסברתי ניימוקי

למה אני מתנגד להצעה "ההמטית" - שאנחנו נפתח במלחמה במצרים, ואחרי 48
שעות, לאחר אולטימטום לסני הצדדים יתפטו אנגלים וצרפתים התעלה. נימוקים
מוסריים, מדיניים וצבאיים. למה ניהפך בחאום לתקפים - וידידנו בעולם יבנו
אותנו (כינו ניטה להסביר שהם בוויטו יכנקו בינוי במוקה"ב), ארה"ב תראה
מעשינו בעין רעה, ואין לדעת מה תעשה רוסיה. העיקר - שמצרים תפציץ שדות
התעופה בח"א ובחיפה. הצעתי במקום זה חכנית לסידור כל העניינים במה"ת - לא
לאלתר, אלא לאחר ביורורים מקיפים עם ארה"ב ואנגליה, הכנית קראתי לה
"פנסטטיה" אבל בה-ביצוע, בהנאי שימצא אצל האנגלים *good will and good faith*
במה שאני מספק. והחכנית כפי שאמרתי בישיבה עם השגרירים - חלוקה ירדן
בינינו ובין עיראק, קיצוץ גבולות לבנון שהיהו. לכדינה נוצרית והגבלת סוריה -
אמרתי שאיני יודע איך ומי יכל לייצב" את סוריה, אכ כי לאכריקאים יש אימון
בשישכלי, וגבולנו יהיה בליטני.

לפני הכל כסובן - היסולו ומיגורו של נאצר. כי כל עוד נאצר שליט דבר
זה לא יתכן. הנאי לסטירת מזרח הירדן לעיראק - שלום עם ישראל וישוב הפליטים.
זה יחן לצרפת שני ידידים נאטנטי - במה"ת, ואולי שלושה (סוריה), יבטיח ענייני
אנגליה באיזור הנפט, ויקיים השלום במה"ת.

גי מולח שתכניתי אינה מנסטטית וחוא מוכן לקבל אותה, אבל הזמן רוחק
אותם בענין נאצר והתעלה, כי חט גייסו כוחות ואינס יכלים לחוזיק אותם
זמן רב. אמרתי נסכים לפעולה בזמן הקרוב - אם לאחר התחלמנו בליל האמם -
לפנות בוקר, לאחר פתן אולטימטום למצרים, ימציצו שדות התעופה המצרים,
גי מולח הסביר שאידן עומד בכל חוקף בעד פעולה, אבל סילויין לויך מוזנש
עטרה עם נאצר (עם מאווי). העירווי שבאנגליה יכל רה"מ להחליף שר אם הוא

רוצח, ומינו העיר שמעריעה לאידן התנגדות של הליכוד, מולה סיפר שדיבר
שניים עם בייטסעל, וכמעט הסכים אחר, אבל התנגדות הליכוד לאידן בכלל,
וחתך מביוון הכריעה הכף נגד הקו של אידן. בעודנו משוחחים - זה היה
בערב בשש או בשבע, הודיעו שהגיע לפריס לשיחות מספר ב' של הממשלה הכריזית.
היו נושאים אם זה סילבסבורי, בטלר או לויד. התברר שזהו לויד. ולחידהמתי
הוזמנתי לשיחה משולשת - שעברה לחדר אחד. הסברתי ללויד הניסוקים נגד שני
הימים. והוא אמר שהתכנית החדשה - לתקוף שדות העופה למחרת בבוקר - היא
הדשה לגמרי. אנגליה תגונה בגלל מעשה זה. שאלתי: מדוע ניקח אנו על עצמנו
פעולה שנגונה עליה. אמר שנאצר הוא שונא שלנו ושולל זכויותינו. אמרתי הוא
עשה זאת במשך שנים - ואיש לא מחה. לויד הכיר בצדקה חשתי על הפצת ת"א
חיפה ושדות העופה. אבל נשאר בהתנגדותו לפעולה. בצה הצעה שלמחרת בבוקר
יפעלו הצרפתים, וביום השני תצטרף לאנגליה. מינו נוטה להצעה זו, אבל אמר
שאינן לו ספציזיט. אמרתי "תשאל" אנגליה ספציזיט ומייסטים, ויש דוגמא של
"השאלם" רוזוולט לאנגליה 50 טשחתות. לויד גלב על המשחתות שלא היו שוות
כלום. עניתי שהיה לכך ערך פוליטי ומוסרי רב. לויד וגם מינו - בי מולה
לא היה נוכח כשיחה זו - לחצו מאוד על הזמן, והוסכם שהפעולה תיעשה - אם תיעשה
בכלל - ביום ב' הבא, 29 לח"ז, נפתח בפעולה בשבע בערב על יד הגבול צרפת
ובכוחות מוסעים ליד החעלה, מיד יחכנסו שני הקבינטים, יחליטו להגיש
אולטימטום, יודיעו זה לזה על החלטתם, ולפנות בוקר יחילו להפציץ שדות
ההעופה הסגריים.

השיחה נמשכה בעשר לארבע ערב, ואחר כך נמשכה עד 12. כשלויד עמד
בהתנגדותו לפעולה אחרי 12 שעות, הודיע מינו שהם מוכנים לפעול בעצמם,
והאנגלים יצטרפו למחרת, כלומר אחרי 48 שעות כמדובר. אולם החבר שבשכיל

פעולה רצינית יפטרנו לפעול מבטימי קפריסין. שאל היה טבור שיטמיקו המיטטרים
לירוס אח המפציצים המצרים אם ינסו לפגוע בישראל, אבל אמרתי כי אין זה
לדעתי מבטיח אותנו מסכנה, ועמדתי על כך שיפגעו כשדות ההקופה המצריים.

סוכם שלויד חוזר בלילה, מחר בבוקר יכנס הקבינט, וישלח מיד אחרי
הישיבה שליח לצרפת להודיע על החלטתם. השיחה שהטשכנו עם מינו אחרי לכח
לוייד הודיע מינו שאינו סומך על לוייד, והוא ישום מחר בערב ללונדון לדבר
עם לוייד, הוא רואה שני קשיים: א) המחלוקת בעם האנגלי - התנגדות הלייבור,
ב) העדר מפציצים צרפתיים. הצעתי "שישאל" מהאנגלים 50 מפציצים עם טייסהם,
יצבעו אותם בצבע צרפתי. השיחה בענין זה לא נסתיימה במסקנה ברורה; שאל -
שהוא איש אויר - סבור שהשמות מוגזמים ויוכלו בכוח המיטטרים להגן עלינו.

נראה מה יפול מחר. חוששני שנסיעתו של מינו תהיה לשוא. לאחר שלוייד
יעביר החלטה אצ הרצויה לו בניגוד לדעת הצרפתים ולדעתנו.

23.10.56, יום ג' יח' חשוון, בצרפת.

מהארץ כסובן אין כל ידיעה. בירדן לא קיבלו הפרו-מצרים רוב, כפי
שהיה נראה אחרול בבוקר. הכוחות כמעט שקולים וקשה יהיה להקים מסעלה.
אח"צ יצביעו פה, בפרלמנט הצרפתי, על שאלת האימוץ לממשלה - ידידיו
מובטחים שיקבלו איכוון, ובשהים עשרה וחצי על פי שערן צרפת נאכל זהרים
וננעשין בשיחות. עד אז אולי כבר נדע מה החליטו הבריטים.